

BUXAWEB - DOSSIERS DE CIÈNCIES SOCIALS – HISTÒRIA
ESQUEMA-RESUM TEMA 5 – L'ECONOMIA AL SEGLE XIX

CANVIS AGRÍCOLES	Reforma agrària liberal	<ul style="list-style-type: none"> • Abolició del règim senyorial • Desvinculació de la terra • Desamortització • Liberalització del mercat agrícola 	→	<ul style="list-style-type: none"> - Consolida la propietat privada de la terra i la situa en mans dels propietaris actius - A Catalunya els sistemes de propietat afavoreixen la millora de la producció 	
		→	<ul style="list-style-type: none"> • Estimula la millora de la producció i de la comercialització agrícola • Al conjunt d'Espanya no s'aconsegueix la creació d'una classe de mitjans i petits propietaris: pagesia pobra. Conflictivitat social 		
	Creixement agrícola	<ul style="list-style-type: none"> • A Espanya, canvis limitats 	<ul style="list-style-type: none"> - Augment de la superfície conreada - Cereals, vinya, blat de moro i patata - Distribució irregular de la propietat : minifundi, latifundi - Endarreriment agrari <p style="text-align: center;">↓</p> Obstaculitza la industrialització		
		<ul style="list-style-type: none"> • A Catalunya 	<ul style="list-style-type: none"> - Major dinamisme de l'agricultura - Edat d'or de la viticultura - Insuficiència de producció de cereals i llegums: dèficit alimentari 		
CREIXEMENT DEMOGRÀFIC	Augment de la població	<ul style="list-style-type: none"> • A Espanya 	<ul style="list-style-type: none"> - Menor creixement demogràfic que en països més industrialitzats - Mortalitat i natalitat altes 		
		<ul style="list-style-type: none"> • A Catalunya: creixement demogràfic més gran (inici de la transició demogràfica) 			
	Urbanització creixent	<ul style="list-style-type: none"> • A Espanya: èxode rural limitat per l'escassetat de les transformacions agràries i per la feblesa industrial 			
		<ul style="list-style-type: none"> • A Catalunya 	<ul style="list-style-type: none"> - Migracions internes, de l'interior a la costa - Creixement de les ciutats industrials 		
Emigració a ultramar	<ul style="list-style-type: none"> • Causes: escasses oportunitats de treball al camp • Destinació: l'Amèrica Llatina • Zones de procedència: Galícia, cornisa cantàbrica, les Canàries i Catalunya 				
INDUSTRIALITZACIÓ	A Espanya	<ul style="list-style-type: none"> • Endarreriment respecte de països industrialitzats 			
		<ul style="list-style-type: none"> • Obstacles 	<ul style="list-style-type: none"> - Poca capacitat de compra de la pagesia - Posició geogràfica excèntrica - Capitals absorbits pel deute públic - Escassetat d'energia i de matèries primeres 		
		<ul style="list-style-type: none"> • Nivell desigual d'industrialització 	<ul style="list-style-type: none"> • Indústria moderna • Difusió tardana 	<ul style="list-style-type: none"> - Catalunya: tèxtil - País Basc: siderúrgia - Indústria agroalimentària - Metal.lúrgia i química 	

	A Catalunya	<ul style="list-style-type: none"> • Pionera en l'adopció del vapor i la mecanització del procés productiu • Especialització en indústria lleugera: tèxtil (cotó i llana) • Dos tipus d'indústries tèxtils: vapors i colònies • Obstacles: manca de carbó i mercats escassos. Recurs al proteccionisme
	Expansió de la mineria	<ul style="list-style-type: none"> • Gran explotació de jaciments espanyols a partir del 1868 • Concessions estrangeres i exportació de la producció
COMERÇ	Construcció del ferrocarril	<ul style="list-style-type: none"> • S'inicia el 1855 amb la Llei de ferrocarrils
		<ul style="list-style-type: none"> • Problemes <ul style="list-style-type: none"> - Xarxa radial - Amplada de via més gran que a Europa - Concessió a companyies estrangeres i franquícia aranzelària
	Expansió del mercat	<ul style="list-style-type: none"> • Interior <ul style="list-style-type: none"> - Augment dels intercanvis gràcies al ferrocarril - Demanda escassa: dificultats per vertebrar el mercat nacional
		<ul style="list-style-type: none"> • Exterior <ul style="list-style-type: none"> - Augment del comerç internacional - Recurs al proteccionisme per protegir la indústria espanyola